

پیش بینی اشتیاق تحصیلی مبتنی بر بهزیستی روانشناختی و خود تنظیمی انگیزشی در دانشجویان

فاطمه حق پناه^۱، مرضیه رضایی کلانتری^۲

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی مبتنی بر بهزیستی روانشناختی و خود تنظیمی انگیزشی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا صورت گرفته است. روش این پژوهش، توصیفی - همبستگی بوده و جامعه آماری آن شامل همه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا می‌شود، که بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۲۹۸ نفر به طور نمونه‌گیری تصادفی بر حسب جنسیت انتخاب شدند. آنها به آزمون‌های بهزیستی روانشناختی ریف، خود تنظیمی انگیزشی ولترز، اشتیاق تحصیلی فردریکز، بلومفیلد، پاریس پاسخ دادند. روایی صوری ابزارها به تایید استادان راهنما و مشاور رسید. پایایی آن، با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه اشتیاق تحصیلی ۰/۹۵، پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ۰/۹۴ و پرسشنامه خود تنظیمی انگیزشی ۰/۸۵ محاسبه شد که از لحاظ آماری معنادار بود. نتایج تحقیق، از طریق آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چند گانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های این تحقیق نشان داد که بین مولفه‌های بهزیستی روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. و همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نیز حاکی از آن است که اشتیاق تحصیلی براساس بهزیستی روانشناختی و خود تنظیمی انگیزشی در دانشجویان قابل پیش‌بینی است. مؤلفه بهزیستی روانشناختی با میزان بتا ۰/۳۳، مؤلفه خود تنظیمی انگیزشی با میزان ۰/۲۴ به ترتیب بیشترین تا کمترین سهم در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان داشتند. سهم هر یک از مولفه‌های بهزیستی روانشناختی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است. همچنین مؤلفه خودمختاری با میزان بتا ۰/۲۵، مؤلفه رابطه مثبت با دیگران با میزان بتا ۰/۱۰ به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان داشتند. سهم هر یک از مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است. ضمناً مؤلفه خود پاداش دهی با میزان بتا ۰/۳۷، مؤلفه کنترل محیط با میزان بتا ۰/۱۴ به ترتیب، بیشترین و کمترین سهم را در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان داشتند...

واژگان کلیدی: اشتیاق تحصیلی، بهزیستی روانشناختی، خود تنظیمی انگیزشی، دانشجویان، نکا.

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد نکا.

۲- استادیار گروه علوم تربیتی واحد نکا، دانشگاه آزاد اسلامی، نکا، ایران (نویسنده مسئول). marzieh.rk@gmail.com

مقدمه

در هر کشوری دانشجویان، از اقشار برگزیده جامعه و سازندگان آن کشور محسوب می‌شوند، بنابراین باید ویژگی‌های روانشناختی و عوامل تاثیرگذار بر کارکرد تحصیلی آنان را مورد توجه قرار داد. به‌طور کلی موفقیت دانشجویان در گروه عناصر متعدد شخصی و محیطی هستند که می‌توانند بالقوه در موفقیت دانشجویان تاثیرگذار باشند. در این خصوص موضوعاتی با تأثیرات مثبت و منفی همچون اشتیاق تحصیلی می‌توانند مورد توجه قرار بگیرند که برای یادگیری دانش‌آموزان و دانشجویان ضروری است. مک‌کین (۲۰۰۱) اشتیاق تحصیلی را به صورت عملکرد هوش شناختی و پشتکار و شرکت در یادگیری گروهی هدفمند تعبیر کرده است. با توجه به سطوح روانشناختی، اشتیاق تحصیلی، اینگونه تعریف شده است: "مقدار انرژی فیزیکی و روانشناختی است که دانش‌آموز به تجارب تحصیلی خود اختصاص می‌دهد (آستین، ۲۰۱۴، ۲). مفهوم اشتیاق تحصیلی در حوزه روانشناسی مثبت‌گر قرار می‌گیرد و سازه‌ای است که برای نخستین بار جهت درک و تبیین افت و شکست تحصیلی مطرح گردید و به عنوان پایه تلاش‌های اصلاح‌گرایانه در حوزه تعلیم و تربیت مورد توجه قرار گرفت. اشتیاق تحصیلی در مدرسه و دانشگاه به رفتارهایی اطلاق می‌شود که به یادگیری و پیشرفت تحصیلی مربوط است و به میزان انرژی‌ای که یک فراگیر برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند و نیز میزان اثربخشی و کارایی حاصل شده گفته می‌شود (طهماسب زاده شیخ‌لار، شیخی، عظیم‌پور، ۱۳۹۷).

مفهوم اشتیاق تحصیلی در رابطه با تجربه دانشجویان در دانشگاه، عموماً به عنوان پدیده‌ای چندبُعدی بوده که ممکن است از عوامل مختلف مربوط به فرد و بافتی که در حال یادگیری در آن هستند، به وجود آمده باشد در مدل‌های جدید اعتقاد بر این است که دانشجویان دارای ابعاد رفتاری (رفتارهایی نظیر رفتارهای مثبت، پرداختن به تکالیف درسی و مشارکت در کلاس)، عاطفی (احساسات، علائق، ادراکات و نگرش‌های دانشجوی نسبت به دانشگاه) و شناختی (نیروگذاری روان‌شناختی دانش‌آموزان در امر یادگیری و کاربرد راهبردهای خودتنظیمی آنها) هستند که هر کدام به گونه‌ای، کارکرد تحصیلی فرد را تحت تاثیر خود قرار می‌دهند. (فردریک، بلومفلد، پریس، ۳، ۲۰۱۴). اشتیاق تحصیلی دو معنی کلی دارد که یکی بر مشارکت فعال و تعهد عاطفی دانشجویان بر یادگیری خودشان متمرکز است و دیگری بر تمایل فرد برای تبعیت و سازگاری با قوانین، موضوعات، فرآیندها و ارزش‌های سازمانی اشاره دارد (چاپمن، ۴، ۲۰۱۳). از طرف دیگر، یادگیری یکی از موضوعات مهم و مورد علاقه روان‌شناسان و علمای تعلیم و تربیت است. آنها تلاش می‌کنند که ابعاد و پیچیدگی‌های یادگیری را بشناسند تا جریان یادگیری انسان را تسهیل نمایند. نظریه‌ها و تحقیقات شناختی، در تبیین یادگیری و عملکرد تحصیلی بر این موضوع تاکید دارند که فراگیران هنگام اکتساب، ذخیره و یادآوری اطلاعات، از راهبردهای شناختی استفاده می‌کنند و نقش متغیرهای خود تنظیمی انگیزشی را نادیده می‌گیرند. در مقابل، نظریه‌ها و تحقیقات خود تنظیمی انگیزشی، بر نقش متغیرهای انگیزشی

فراگیران خودنظم یافته، هشیارانه و هدفمند راهبردهای خودتنظیمی متفاوتی را برای دستیابی به اهداف یادگیری معین و مشخص به کار می‌برند (پینتریچ، ۲۰۱۰، ۵).

امروزه دیدگاه جدیدی در علوم وابسته به سلامت به طور اعم و در روانشناسی به طور اخص در حال شکل‌گیری است. در این دیدگاه علمی، بر روی جنبه‌های مثبت سلامتی و بهزیستی و نیز توضیح و تبیین ماهیت بهزیستی روانشناختی تمرکز می‌شود از این منظر، بهزیستی روانشناختی داشتن ویژگی‌های مثبت مانند روابط اجتماعی موفق، عزت نفس و احساس کارآمدی است. احساس بهزیستی را دارای دو مولفه عاطفی و شناختی می‌دانند. افراد با احساس بهزیستی بالا، هیجان‌ات مثبت را به طور عمدتاً تجربه می‌کنند و از حوادث و وقایع پیرامون خود ارزیابی مثبت دارند (شقاقی، رضایی کارگر، ۱۳۸۹). ریف ۶ (۱۹۸۹) الگوی بهزیستی روانشناختی را ارائه نمود. براساس این الگو، بهزیستی روانشناختی از ۶ عامل تشکیل می‌شود: پذیرش خود (داشتن نگرش مثبت به خود)، رابطه مثبت با دیگران و (برقراری روابط گرم و صمیمانه با دیگران و توانایی همدلی)، خود مختاری (احساس استقلال و توانایی ایستادگی در مقابل فشارهای اجتماعی)، زندگی هدفمند، (داشتن هدف در زندگی و معنا دادن به آن)، رشد شخصی (احساس رشد مستمر) و تسلط بر محیط (توانایی فرد در مدیریت محیط) (لارسون، ۲۰۱۱). ریف، بهزیستی را تلاش فراوان برای تحقق توانایی‌های بالقوه‌ی و واقعی فرد می‌داند. در دیدگاه ریف، بهزیستی، به معنای تلاش برای استعلا و ارتقا است. که در

تاکید می‌کنند و فراگیران را افرادی می‌دانند که از نظر شناختی خیلی فعال نیستند (واله، نونز پرزا، ۲۰۰۹). از این نقطه نظر خودتنظیمی انگیزشی افکار و فعالیت‌هایی را مورد توجه قرار می‌دهد که امکان تأثیرگذاری بر انگیزش را در فعالیتی معین، فراهم می‌سازند. نظریه‌های انگیزش تأکید بر کنترل ذهنی باورها و نگرش‌هایی دارند که انتخاب، تلاش و مداومت فراگیران را در امر یادگیری، توضیح می‌دهند، درحالی‌که خودتنظیمی انگیزشی به کنترل فعال فرایندهایی توجه دارد که بر این پیامدها تأثیر می‌گذارند. مدل خودتنظیمی انگیزشی ولترز (۲۰۰۳) به پنج راهبرد خودنظم-دی انگیزشی شامل خودپاداش دهی، کنترل محیط، گفت و گوی درونی درباره تسلط، گفت و گوی درونی درباره عملکرد، ارتقای علاقه اشاره دارد. (سیف، بشاش، ۱۳۹۰). شونکوف و فیلیپس ۲ (۲۰۰۰)، خود تنظیمی انگیزشی را به عنوان توانایی افراد در کسب کنترل کارکردهای بدنی، مدیریت هیجان‌ها و حفظ توجه و تمرکز تعریف کرده و معتقدند رشد خود تنظیم‌گری اساس رشد کودکی اولیه بوده و در تمام جنبه‌های رفتار نمایان است (هاشمی، مصطفوی، ماشینیچی عباسی، ۱۳۹۱). از این دیدگاه هلر ۳ (۲۰۰۵) معتقد است که عوامل انگیزشی و راهبردهای خودتنظیمی، در به فعلیت رساندن توانایی‌های بالقوه افراد نقش واسطه‌ای و تعیین کننده‌ای دارند ولترز ۴ (۲۰۰۳) چنین بیان می‌کند که: انگیزش و خودتنظیمی انگیزشی، سازه‌هایی بسیار مرتبط و درعین حال، مستقل و متمایزند. آگاهی و هدفمندی افکار و اعمال فراگیرنده اساس تمایز این دو مفهوم است.

1. Valle, Nunez Perez
2. Shonkoff, Phillips
3. Heller
4. Walters

5. Pintrich
6. Reef
7. Lareson

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا برابر با ۱۳۸۵ نفر می‌شود که در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل هستند که بر طبق آمار به دست آمده از معاونت آموزشی انتخاب شده‌اند تعداد نمونه براساس جدول کرجسی- مورگان (تعیین حجم نمونه از روی حجم جامعه) صورت گرفته که تعداد ۲۹۸ نفر به روش نمونه گیری تصادفی- طبقه‌ای بر حسب جنسیت انتخاب خواهند شد در این تحقیق از آمار استنباطی و برای تجزیه و تحلیل و معنادار بودن فرضیه‌های پژوهش، از آزمون همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چندگانه و نرم‌افزار Spss ۲۳ مورد استفاده قرار گرفت. در این تحقیق از ۳ پرسشنامه استفاده شده است که عبارتند از:

الف- پرسشنامه بهزیستی روانشناختی: این مقیاس در سال ۱۹۸۹ به وسیله ریف ساخته شده است. این آزمون ۸۴ سؤال و ۶ خرده آزمون سؤالات (۱-۱۴) مربوط به مولفه پذیرش خود، سؤالات (۱۵-۲۸) مربوط به مولفه رابطه مثبت با دیگران، سؤالات (۲۹-۴۲) مربوط به مولفه خودمختاری، سؤالات (۴۳-۵۶) مربوط به مولفه زندگی هدفمند، سؤالات (۵۷-۷۰) مربوط به مولفه رشد شخصی، سؤالات (۷۱-۸۴) مربوط به مولفه تسلط بر محیط است. شرکت‌کنندگان در مقیاسی ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم، ۱؛ مخالفم، ۲؛ نظری ندارم، ۳؛ موافقم، ۴؛ کاملاً موافقم، ۵) به سؤالات پاسخ می‌دهند. چهل و هفت سؤال، مستقیم و سی و هفت سؤال به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. پایایی پرسش‌نامه بهزیستی روانشناختی با توجه به استفاده آن در تحقیقات مختلف (احمدپور و همکاران ۱۳۹۷، دستجردی و همکاران ۱۳۹۰، عسگری و همکاران ۱۳۸۹، بیانی و همکاران ۱۳۸۷) از پایایی مناسبی برخوردار است.

تحقق استعدادها و توانایی‌های فرد نمایان می‌شود. بهزیستی اجتماعی و مؤلفه‌های آن به‌طور مثبت پیش‌بینی کننده قابل اطمینانی برای اشتیاق تحصیلی دانشجویان هستند شواهد پژوهشی یوپادیا و سالملا آرو ۱ (۲۰۰۵) نشان می‌دهد که نوع و چگونگی ارتباط با دیگران تاثیر مهمی در بهزیستی اجتماعی بهزیستی فرد و کیفیت زندگی و سلامت روان او دارد. داشتن ارتباط پیوسته با دیگران، احساس پذیرفته شدن از سوی آنها، مشارکت با افراد دیگر در زمینه‌های مختلف، داشتن امید به شکوفایی بهتر در آینده، همگی موجب پیدایش احساسات مثبت، امید و انگیزه و اشتیاق در زمینه‌های مختلف از جمله اشتیاق تحصیلی در فرد می‌شود. انگیزه پیشرفت، یعنی میل یا اشتیاق برای کسب موفقیت، و شرکت در فعالیت‌هایی که موفقیت در آنها به کوشش و توانایی شخصی وابسته است. و همچنین پژوهش میدلتون ۲ (۲۰۰۳) نشان می‌دهد که افزایش خودتنظیمی انگیزشی می‌تواند اشتیاق رفتاری را در دانشجویان افزایش دهد. ورشیورن و بایز ۳ (۲۰۰۱) نشان داد که مهارت‌های یادگیری خودتنظیمی دانش‌آموزان که به وسیله‌ی معلمان در سطح بالایی ارزیابی می‌شود به اشتیاق تحصیلی بالا در کلاس درس منجر می‌شود. از این رو پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سؤال بنیادین است که: «آیا اشتیاق تحصیلی براساس بهزیستی روانشناختی و خودتنظیمی انگیزشی در دانشجویان قابل پیش‌بینی است؟».

روش تحقیق:

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، شامل همه دانشجویان

این گویه‌ها؛ سه خرده مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در میان دانشجویان اندازه گیری می کنند. سؤالات ۱، ۲، ۳، ۴ مربوط به مولفه اشتیاق رفتاری و سؤالات ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ مربوط به مولفه اشتیاق عاطفی و سؤالات ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ نیز مربوط به مولفه اشتیاق شناختی است. پاسخ هر کدام از گویه‌ها دارای نمرات یک تا پنج است که از (خیلی کم = ۱ تا خیلی زیاد = ۵) را شامل می‌شود. نکته قابل ذکر این است که نمره کل مقیاس اشتیاق تحصیلی، مورد نظر است. پایایی پرسش نامه اشتیاق تحصیلی با توجه به استفاده آن در تحقیقات مختلف (ویسکرمی و همکاران ۱۳۹۸، عباسی و همکاران ۱۳۹۴، پیریایی و همکاران ۱۳۹۱، سالانوا ۲ و همکاران ۲۰۰۹، شافلی ۳ و همکاران ۲۰۰۲) مناسب است.

یافته‌های پژوهش:

فرضیه اصلی: اشتیاق تحصیلی براساس بهزیستی روانشناختی و خود تنظیمی انگیزشی در دانشجویان قابل پیش بینی است.

ب- پرسشنامه خود تنظیمی انگیزشی: برای سنجش خودتنظیمی انگیزشی از مقیاس خودتنظیمی انگیزشی ولترز (۱۹۹۹) استفاده شده است. این پرسشنامه دارای ۲۸ سوال در ۵ گویه می باشد و سؤالات (۶ و ۷ و ۱۲ و ۱۴ و ۱۵ و ۲۲ و ۲۳) پرسشنامه مربوط به مولفه ارتقای علاقه، سؤالات (۱ و ۴ و ۵ و ۸ و ۲۵ و ۲۶) پرسشنامه مربوط به مولفه گفتگوی درونی درباره عملکرد، سؤالات (۱۰ و ۱۳ و ۱۷ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۷) پرسشنامه مربوط به مولفه گفتگوی درونی درباره تسلط، سؤالات (۲ و ۹ و ۱۹ و ۲۴) پرسشنامه مربوط به مولفه خود پاداش‌دهی، سؤالات (۳ و ۱۱ و ۱۶ و ۱۸) پرسشنامه مربوط به مولفه کنترل محیط است این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت (کاملاً مخالفم، ۱؛ مخالفم، ۲؛ نظری ندارم، ۳؛ موافقم، ۴؛ کاملاً موافقم، ۵) تنظیم شده است. برای محاسبه امتیاز هر راهبرد، نمره همه گویه‌های آن را با هم جمع می‌کنیم و برای محاسبه امتیاز کلی پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه را با هم جمع می‌کنیم. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۰ تا ۱۱۲ است. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان راهبردهای خودتنظیمی انگیزشی بیشتر است و بالعکس. پایایی پرسشنامه خود تنظیمی انگیزشی با توجه به استفاده آن در تحقیقات مختلف (آزادی ده بیدی و همکاران ۱۳۹۸، عباسی و همکاران ۱۳۹۴، عبدی و همکاران ۱۳۹۴، سیف و همکاران ۱۳۹۰) مناسب است.

ج- پرسشنامه اشتیاق تحصیلی: مقیاس اشتیاق تحصیلی به وسیله فردریکز، بلومفیلد، پاریس (۲۰۰۴)، ساخته شده، دارای ۱۵ گویه است که

2 . Salanova

3 . Shuffle

1 . Frederickz, Bloomfield, Paris

جدول ۱- مدل خلاصه شده تحلیل رگرسیون فرضیه اصلی

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین استاندارد
۱	۰/۳۸	۰/۱۵	۰/۱۴

باتوجه به جدول شماره (۱) ضریب همبستگی چند گانه معادل ۰/۳۸ ضریب تعیین $R^2 = 0.15$ نشان می‌دهد که ۱۵ درصد از تغییرات (واریانس) به‌زیستی روانشناختی، خود تنظیمی انگیزشی قابل پیش‌بینی است.

جدول شماره (۲) تحلیل واریانس رگرسیون فرضیه اصلی

منابع تغییر	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۱۰۰۹۲/۲۴۲	۲	۵۰۴۶/۱۲۱	۲۵/۸۸	۰/۰۰۰
باقی مانده	۵۶۷۳۰/۷۲۸	۲۹۱	۱۹۴/۹۵۱		
کل	۶۶۸۲۲/۹۶۹	۲۹۳			

باتوجه به جدول ۴- ۸ میزان آماره F برابر ۸۸/۸۸ در سطح ۰/۰۱ است بنابراین، وجود رابطه معنی- ۲۵ و سطح معناداری برابر ۰/۰۰۰ است، چون سطح معناداری کوچک‌تر از میزان خطای نوع اول درصد اطمینان تأیید می‌شود

جدول شماره (۳) خلاصه ضرایب رگرسیونی فرضیه اصلی

متغیر	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	ضریب استاندارد بتا	t	مقدار معناداری
عرض از مبدا	۲۲/۳۵	۶/۲۳	-	۳/۵۸	۰/۰۰۰
به‌زیستی روانشناختی	۰/۳۶	۰/۶۲	۰/۳۳	۶/۰۶	۰/۰۰۰
خود تنظیمی انگیزشی	۰/۲۸	۰/۵۵	۰/۲۴	۴/۶۳	۰/۰۰۰

جدول شماره (۳) ضرایب رگرسیونی را نشان می‌دهد که بیانگر سهم نسبی هریک از مؤلفه‌های در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان است. نتایج این جدول حاکی از آن است که مؤلفه به‌زیستی روانشناختی با میزان بتا $(P < 0.05)$ ، $t = 6.06$ ، $\beta = 0.33$ ، مؤلفه خود تنظیمی انگیزشی با میزان بتا $(P < 0.05)$ ، $t = 4.63$ ، $\beta = 0.24$ به- ترتیب بیشترین تا کمترین سهم در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان را دارا می‌باشند.

جدول شماره (۴) ماتریس همبستگی فرضیه اول

متغیرها	شاخص های آماری	تعداد	ضریب همبستگی	میزان خطا (α)	سطح معناداری
اشتیاق تحصیلی	پذیرش خود	۲۹۸	۰/۵۶	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	رابطه مثبت با دیگران	۲۹۸	۰/۵۷	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	خودمختاری	۲۹۸	۰/۶۵	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	زندگی هدفمند	۲۹۸	۰/۴۴	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	رشد شخصی	۲۹۸	۰/۴۲	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	تسلط بر محیط	۲۹۸	۰/۵۱	۰/۰۵	۰/۰۰۰

$P < ۰/۰۵$

هدفمند، رشد شخصی و تسلط بر محیط) و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. به عبارتی دیگر با افزایش مولفه‌های بهزیستی روانشناختی (پذیرش خود، رابطه مثبت با دیگران، خودمختاری، زندگی هدفمند، رشد شخصی و تسلط بر محیط)، اشتیاق تحصیلی در دانشجویان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس.

فرضیه دوم: بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد.

باتوجه به جدول شماره (۴) چون مقدار سطح مولفه‌های (Sig=۰/۰۰۰) کوچک‌تر از سطح خطای ۰/۰۵ بنابراین رابطه‌ها بین مولفه‌های بهزیستی روانشناختی و اشتیاق تحصیلی از نظر آماری معنی‌دار است. از آنجاکه ضریب همبستگی محاسبه شده مولفه‌های پذیرش خود (۰/۵۶)، رابطه مثبت با دیگران (۰/۵۷)، خودمختاری (۰/۶۵)، زندگی هدفمند (۰/۴۴)، رشد شخصی (۰/۴۲)، تسلط بر محیط (۰/۵۱) است، بنابراین با ۹۵٪ اطمینان می‌توان نتیجه گرفت که بین مولفه‌های بهزیستی روانشناختی (پذیرش خود، رابطه مثبت با دیگران، خودمختاری، زندگی

جدول شماره (۵) ماتریس همبستگی فرضیه دوم

متغیرها	شاخص های آماری	تعداد	ضریب همبستگی	میزان خطا (α)	سطح معناداری
اشتیاق تحصیلی	ارتقای علاقه	۲۹۸	۰/۶۵	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	گفتگوی درونی درباره عملکرد	۲۹۸	۰/۶۱	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	گفتگوی درونی درباره تسلط	۲۹۸	۰/۴۵	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	خود پاداش دهی	۲۹۸	۰/۳۲	۰/۰۵	۰/۰۰۰
	کنترل محیط	۲۹۸	۰/۵۹	۰/۰۵	۰/۰۰۰

$P < ۰/۰۵$

۰/۰۵ است، بنابراین رابطه بین مولفه‌ها خود تنظیمی انگیزشی و اشتیاق تحصیلی از نظر آماری

باتوجه به جدول شماره (۵) چون مقدار سطح مولفه‌های (Sig=۰/۰۰۰) کوچک‌تر از سطح خطای

رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر، با افزایش مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی (ارتقای علاقه، گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد، گفت‌وگوی درونی درباره تسلط، خود پاداش‌دهی، کنترل محیط)، اشتیاق تحصیلی در دانشجویان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس.

فرضیه سوم: سهم هر یک از مولفه‌های بهزیستی روانشناختی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است.

معنی‌دار است. از آنجاکه ضریب همبستگی محاسبه شده مولفه‌های ارتقای علاقه (۰/۶۵)، گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد (۰/۶۱)، گفت‌وگوی درونی درباره تسلط (۰/۴۵)، خود پاداش‌دهی (۰/۳۲)، کنترل محیط (۰/۵۹) می‌باشد بنابراین با ۹۵٪ اطمینان می‌توان نتیجه گرفت که بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی (ارتقای علاقه، گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد، گفت‌وگوی درونی درباره تسلط، خود پاداش‌دهی، کنترل محیط) و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان

جدول شماره (۶) مدل خلاصه شده تحلیل رگرسیون فرضیه سوم

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین استاندارد
۱	۰/۴۸	۰/۲۳	۰/۲۲

شش‌گانه بهزیستی روانشناختی (پذیرش خود، رابطه مثبت با دیگران، خودمختاری، زندگی هدفمند، رشد شخصی و تسلط بر محیط) قابل پیش‌بینی است.

باتوجه به جدول شماره (۶) ضریب همبستگی چندگانه معادل ۰/۴۸ ضریب تعیین $R^2 = 0.23$ نشان می‌دهد که ۲۳ درصد از تغییرات (واریانس) اشتیاق تحصیلی دانشجویان از طریق مولفه‌های

جدول شماره (۷) تحلیل واریانس رگرسیون فرضیه سوم

منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	sig
رگرسیون	۱۵۹۷۷/۲۵۳	۶	۲۶۶۲/۸۷۵	۱۵/۰۳	۰/۰۰۰
باقی مانده	۵۰۸۴۵/۷۱۷	۲۸۷	۱۷۷/۱۶۳		
کل	۶۶۸۲۲/۹۶۹	۲۹۳			

باتوجه به جدول شماره (۷) میزان آماره F برابر ۱۵/۰۳ و سطح معناداری برابر ۰/۰۰۰ است، چون سطح معناداری کوچک‌تر از میزان خطای نوع اول در سطح ۰/۰۱ است، بنابراین رابطه معنی‌دار بین متغیرهای پیش‌بین و متغیر ملاک با ۹۹ درصد اطمینان تایید می‌شود

جدول شماره (۸) خلاصه ضرایب رگرسیونی فرضیه سوم

متغیر	ضریب	استاندارد خطای	ضریب	t	مقدار معناداری
	نشده	استاندارد	استاندارد بتا	نرمال	
عرض از مبدا	۲۰/۹۴	۴/۸۰	-	۴/۳۵	۰/۰۰۰
پذیرش خود	۰/۶۱	۰/۲۶	۰/۲۳	۲/۳۴	۰/۰۰۰
رابطه مثبت با دیگران	۰/۲۸	۰/۲۷	۰/۱۰	۱/۰۴	۰/۰۰۰
خودمختاری	۰/۶۲	۰/۲۱	۰/۲۵	۲/۹۱	۰/۰۰۰
زندگی هدفمند	۰/۱۸	۰/۱۳	۰/۱۸	۱/۴۳	۰/۰۰۰
رشد شخصی	۰/۲۴	۰/۲۰	۰/۱۴	۱/۲۳	۰/۰۰۰
تسلط بر محیط	۰/۱۷	۰/۱۶	۰/۱۳	۱/۰۵	۰/۰۰۰

مثبت با دیگران با میزان بتا ($t=۱/۰۴, P<۰/۰۵$)، $\beta=۰/۱۰$ به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان دارند. فرضیه چهارم: سهم هر یک از مولفه‌های خود‌تنظیمی انگیزشی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است.

جدول شماره (۸) ضرایب رگرسیونی را نشان می‌دهد که بیانگر سهم نسبی هریک از مؤلفه‌های بهزیستی روانشناختی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان است. نتایج این جدول حاکی از آن است که مؤلفه خودمختاری با میزان بتا ($\beta=۰/۲۵, t=۲/۹۱, P<۰/۰۵$)، مؤلفه رابطه

جدول شماره (۹) مدل خلاصه شده تحلیل رگرسیون فرضیه چهارم

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین استاندارد
۱	۰/۴۰	۰/۱۶	۰/۱۴

های خود تنظیمی انگیزشی (ارتقای علاقه، گفتگوی درونی درباره عملکرد، گفتگوی درونی درباره تسلط، خود پاداش دهی، کنترل محیط) قابل پیش‌بینی است.

باتوجه به جدول شماره (۹) ضریب همبستگی چندگانه معادل ۰/۴۰ ضریب تعیین $R^2=۰/۱۶$ نشان می‌دهد که ۱۶ درصد از تغییرات (واریانس) اشتیاق تحصیلی دانشجویان از طریق پنج مولفه-

جدول شماره (۱۰) تحلیل واریانس رگرسیون فرضیه چهارم

منابع تغییر	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig
رگرسیون	۱۰۸۳۹/۰۴۲	۵	۲۱۶۷/۸۰۸	۱۱/۱۷	۰/۰۰۰
باقی مانده	۵۶۶۴۵/۷۵۳	۲۹۲	۱۹۳/۹۹۲		
کل	۶۷۴۸۴/۷۹۵	۲۹۷			

چون سطح معناداری کوچک‌تر از میزان خطای نوع اول در سطح ۰/۰۱ است، بنابراین رابطه

باتوجه به جدول شماره (۱۰) میزان آماره F برابر ۱۱/۱۷ و سطح معناداری برابر ۰/۰۰۰ است،

معنی‌دار بین متغیرهای پیش بین و متغیر ملاک با ۹۹ درصد اطمینان تأیید می‌شود

جدول شماره (۱۱) خلاصه ضرایب رگرسیونی فرضیه چهارم

متغیر	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	ضریب استاندارد بتا	t	مقدار معناداری
عرض از مبدا	۴۲/۴۵	۴/۳۰	-	۹/۸۵	۰/۰۰۰
ارتقای علاقه	۰/۹۵	۰/۲۲	۰/۲۴	۴/۲۹	۰/۰۰۰
گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد	۰/۸۱	۰/۲۶	۰/۱۸	۳/۱۸	۰/۰۰۰
گفت‌وگوی درونی درباره تسلط	۰/۷۰	۰/۲۴	۰/۱۷	۲/۸۵	۰/۰۰۰
خود پاداش دهی	۰/۹۳	۰/۲۹	۰/۳۷	۵/۵۷	۰/۰۰۰
کنترل محیط	۰/۷۰	۰/۳۷	۰/۱۴	۲/۸۶	۰/۰۰۰

پیشرفت تحصیلی می‌گردد. دانشجویان مشتاق بیشتر مطالعه می‌کنند، رضایت تحصیلی بیشتری دارند و بیشتر فارغ التحصیل می‌شوند. اشتیاق یادگیرنده تعیین کننده الگوهای عواطف، شناخت و رفتار او در موقعیت‌های تحصیلی و آموزشی است. در غیر این صورت، او هیچ فعالیتی برای دستیابی به اهداف و نیازهایش نمی‌کند، نیروی روانشناختی او کاهش می‌یابد و صدمات شناختی رخ می‌دهد. تا آن‌جا که فرد از نظر شناختی در ادامه فعالیت خود دچار تردید می‌شود. اختلال در خود تنظیمی انگیزشی می‌تواند در سطح احساسات و رفتار سبب بروز مشکلات عدیده‌ای شود و مقدمات بدبینی و افت شناختی را فراهم می‌آورد همچنین بر روی اشتیاق تحصیلی دانشجویان نیز تأثیر منفی می‌گذارد. این انگیزه، تحرک لازم را در افراد برای به پایان رساندن موفقیت آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی ایجاد می‌کند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب نمایند. از این رو لذا پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی براساس بهزیستی روانشناختی و خودتنظیمی انگیزشی در دانشجویان منطقی به نظر می‌رسد.

جدول شماره (۱۱) ضرایب رگرسیونی را نشان می‌دهد که بیانگر سهم نسبی هریک از مؤلفه‌های خود تنظیمی انگیزشی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان است. نتایج این جدول حاکی از آن است که مؤلفه خود پاداش دهی با میزان بتا ($\beta=0/37$ ، $t=5/57$ ، $P<0/05$)، مؤلفه کنترل محیط با میزان بتا ($\beta=0/14$ ، $t=2/86$ ، $P<0/05$)، به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان دارند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج فرضیه اصلی پژوهش نشان داد که، اشتیاق تحصیلی براساس بهزیستی روانشناختی و خود تنظیمی انگیزشی در دانشجویان قابل پیش‌بینی است. مؤلفه بهزیستی روانشناختی، مؤلفه خود تنظیمی انگیزشی به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان دارند. این یافته با نتایج یافته‌های ویسکرمی و همکاران (۱۳۹۸)، مرادی (۱۳۹۶)، کریمی قرطمانی و همکاران (۱۳۹۵)، خلیلی گشنیگانی (۱۳۹۴)، گرونیک (۲۰۱۷) هم‌سو و هم‌خوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که اشتیاق تحصیلی منجر به رشد روانشناختی، شناختی و

روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان منطقی به نظر می‌رسد.

نتایج فرضیه دوم پژوهش نشان داد که، بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. این یافته با نتایج یافته‌های زارعی و همکاران (۱۳۹۶)، سورینز، اشمیت ۱ (۲۰۱۸)، سالانوا، مارتینز ۲ (۲۰۱۶) هم‌سو و هم‌خوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بهزیستی روانشناختی نقش مهمی در تضمین پویایی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان ایفا می‌کند احساس خرسندی و بهزیستی در طول تحصیل، از مؤلفه‌های نگرش مثبت دانشجویان نسبت به تحصیل است در واقع تجربه شادمانی و احساس رضایت از زندگی هدف عالی حضور در این دانشگاه به شمار می‌رود و احساس غم و ناخرسندی اغلب مانعی در راه انجام وظایف است روابط در محیط آموزشی به طوری که دانشجویان احساس ارزش و پشتیبانی کنند، نقش بسیار حیاتی در ارتقای رفتارهای اجتماعی مطلوب در کلاس درس و در پرورش اشتیاق تحصیلی و موفقیت دارد و از آنجا که بهزیستی روانشناختی نقش عمده‌ای در کارکرد افراد در تمام زمینه‌های فردی، اجتماعی، خانوادگی و تحصیلی دارد، می‌تواند انگیزه‌ها و مقاصد فرد را برای ادامه تحصیل تحت تأثیر قرار دهد، بنابراین دانشجویانی که از سطح بهزیستی روانشناختی بالاتری برخوردار هستند، با انگیزه و شور و شوق بیشتری به تحصیل می‌پردازند، از این رو هر اقدامی که برای تقویت بهزیستی روانشناختی دانشجویان انجام شود پویایی، نشاط و تلاش بیشتر آنان را به همراه خواهد داشت، این نشاط و پویایی، بستر لازم را برای ارتقای اشتیاق تحصیلی دانشجویان فراهم می‌کند. پس وجود رابطه بین مولفه‌های بهزیستی

روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان منطقی به نظر می‌رسد.

نتایج فرضیه دوم پژوهش نشان داد که، بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. این یافته با نتایج یافته‌های زارعی و همکاران (۱۳۹۶)، سورینز، اشمیت ۱ (۲۰۱۸)، سالانوا، مارتینز ۲ (۲۰۱۶) هم‌سو و هم‌خوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بهزیستی روانشناختی نقش مهمی در تضمین پویایی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان ایفا می‌کند احساس خرسندی و بهزیستی در طول تحصیل، از مؤلفه‌های نگرش مثبت دانشجویان نسبت به تحصیل است در واقع تجربه شادمانی و احساس رضایت از زندگی هدف عالی حضور در این دانشگاه به شمار می‌رود و احساس غم و ناخرسندی اغلب مانعی در راه انجام وظایف است روابط در محیط آموزشی به طوری که دانشجویان احساس ارزش و پشتیبانی کنند، نقش بسیار حیاتی در ارتقای رفتارهای اجتماعی مطلوب در کلاس درس و در پرورش اشتیاق تحصیلی و موفقیت دارد و از آنجا که بهزیستی روانشناختی نقش عمده‌ای در کارکرد افراد در تمام زمینه‌های فردی، اجتماعی، خانوادگی و تحصیلی دارد، می‌تواند انگیزه‌ها و مقاصد فرد را برای ادامه تحصیل تحت تأثیر قرار دهد، بنابراین دانشجویانی که از سطح بهزیستی روانشناختی بالاتری برخوردار هستند، با انگیزه و شور و شوق بیشتری به تحصیل می‌پردازند، از این رو هر اقدامی که برای تقویت بهزیستی روانشناختی دانشجویان انجام شود پویایی، نشاط و تلاش بیشتر آنان را به همراه خواهد داشت، این نشاط و پویایی، بستر لازم را برای ارتقای اشتیاق تحصیلی دانشجویان فراهم می‌کند. پس وجود رابطه بین مولفه‌های بهزیستی

مؤثری بی‌تردید سطح اشتیاق تحصیلی دانشجویان را بالا خواهد برد. مشارکت و درگیری دانشجویان در سیستم اجتماعی و علمی دانشگاه بر سطح انسجام دانشجویان تاثیر دارد و در نتیجه موجب افزایش اشتیاق دانشجویان به ادامه تحصیل و افزایش کارآیی تحصیلی آنها می‌شود. لازمه درگیری با فعالیت‌های تحصیلی، ایجاد انگیزش تحصیلی و داشتن شوق هیجانی یا به نوعی داشتن اشتیاق عاطفی - شناختی نسبت به تحصیل و محیط یادگیری، مشارکت و همکاری هرچه بیشتر در فعالیت‌های دانشگاهی است که احتمال موفقیت تحصیلی دانشجویان را نیز افزایش می‌دهد. به‌ویژه آن که دانشجویان، روابط اجتماعی مبتنی بر کلاس درس را در انواع عملکرد حفاظتی، احساس تعلق، حمایت عاطفی و اطلاعات ملموس، راهنمایی شناختی و بازخورد مثبت ارائه می‌دهند و روابط حمایتی مبتنی بر مدرسه به طور معناداری اشتیاق و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان را افزایش می‌دهد. با توجه به این که بهزیستی روانشناختی، به عنوان عامل روانی می‌تواند نقش مهمی در سلامت روان و به تبع آن تاثیرگذاری بر فاکتورهای روانی از جمله اشتیاق عاطفی، شناختی و رفتاری برای رشد در ابعاد مختلف آن داشته باشد. تفاوت سهم هر یک از مولفه‌های بهزیستی روانشناختی در پیش بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان منطقی به نظر می‌رسد.

نتایج فرضیه چهارم پژوهش نشان داد که سهم هر یک از مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی در پیش بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است. مؤلفه خود پاداش دهی، مؤلفه کنترل محیط به ترتیب بیشترین تا کمترین سهم در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان را دارند. این یافته با نتایج یافته‌های کردی (۱۳۹۵)،

این دسته از دانشجویان خود را افرادی می‌دانند که از راهبردهای خود تنظیمی انگیزشی بیشتری استفاده می‌کنند و اصرار بیشتری برای انجام تکالیف‌شان نشان می‌دهند ارزش‌گذاری درونی به‌میزان اهمیتی که دانشجویانی برای یک تکلیف یا درس خاص قائل می‌شوند یا باوری که به آن تکلیف دارند و یا هدفی که از مطالعه آن دنبال می‌کند، اطلاق می‌شود. دانشجویانی که انگیزه غلبه بر کار و تکلیف دارند، از راهبردهای خود تنظیمی بیشتری استفاده می‌کنند. بنابراین رابطه بین مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان منطقی به نظر می‌رسد.

نتایج فرضیه سوم پژوهش نشان داد که، سهم هر یک از مولفه‌های بهزیستی روانشناختی در پیش بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان متفاوت است. مؤلفه خودمختاری، مؤلفه رابطه مثبت با دیگران به ترتیب بیشترین و کمترین سهم در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان را دارند. این یافته با نتایج یافته‌های طهماسب‌زاده شیخ‌لار و همکاران (۱۳۹۷)، عظیمی و همکاران (۱۳۹۶)، عباسی و همکاران (۱۳۹۴)، سونگ، هینز ۱ (۲۰۱۵) هم‌سو و هم‌خوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بهزیستی روانشناختی از دیدگاه روانشناسان اجتماعی نوعی احساس رضایت است. از آنجا که بهزیستی روانشناختی پیامدهای روانشناختی مثبت زیادی به همراه دارد، بررسی عوامل مؤثر بر آن بسیار حائز اهمیت است بدون تردید فردی که دارای پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، مسؤولیت‌پذیری در رشد شخصی، هدفمندی در زندگی، تسلط یابی محیطی و استقلال جویی است، نیرو و انرژی مثبت روان شناختی قابل توجهی در درون خود دارد که با افکار، عواطف و هیجانات حساسیت‌های نگران‌کننده مقابله مؤثر و کارآمد دارد. چنین مقابله

یادگیری است. تلاش برای تغییر محیط و حفظ و افزایش تمرکز و توجه، کاستن از عوامل محیطی محل انجام تکلیف بر اشتیاق تحصیلی تاثیر دارد. بنابراین تفاوت سهم هر یک از مولفه‌های خود تنظیمی انگیزشی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان، منطقی به نظر می‌رسد.

- پژوهش حاضر به دلیل مشکلات اجرایی فاقد اطلاعات مربوط به پیگیری است. این محدودیت موجب می‌گردد که جامعه آماری این تحقیق، فقط به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا محدود شود. از این رو پیشنهاد می‌گردد که:

- مسئولان دانشگاه‌ها برای تامین عوامل مؤثر در بهزیستی روانشناختی دانشجویان، از جمله ایجاد فضای یادگیری و آموزشی مطلوب، کمیته‌ها و تشکل‌های دانشجویی پویا و هدفمند و متمرکز بر بهزیستی روانشناختی اقدام نمایند.

- استادان دانشگاه‌ها، ضمن فراهم ساختن بسترهای مناسب برای رشد و شکوفایی باورهای انگیزشی، کلاس‌هایی را جهت آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، برای دانشجویان برگزار نمایند.

هانسفورد ۱ (۲۰۱۹)، هاید، لین ۲ (۲۰۱۸)، مویلانین ۳ (۲۰۱۶)، کانل ۴ (۲۰۱۴) هم‌سو و هم‌خوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که خود تنظیمی انگیزشی در پیشرفت تحصیلی و نقش آن در اشتیاق تحصیلی مورد توجه روانشناسان بوده است. امروزه ایجاد انگیزه به عنوان عامل ایجاد حرکت در دانشجویان و جهت دهنده فعالیت‌های آنان بیش از پیش مورد توجه است از طرف دیگر مجموعه ای از عوامل خود تنظیمی انگیزشی مرتبط با یکدیگر در پیش بینی اشتیاق تحصیلی در دانشجویان تاثیر دارند، این مجموعه ممکن است که: ارتقای علاقه، گفت‌وگو درونی و گوی درونی درباره عملکرد، گفت‌وگوی درونی شناخت این عوامل ارتقای علاقه، گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد، گفت‌وگوی درونی در انتخاب مناسب تدابیر و فعالیت های یاددهی و یادگیری و تعامل اثربخش با دانشجویان و در نهایت افزایش اشتیاق تحصیلی فراهم می نماید. ویژگی‌های خود پاداش دهی افزایش دهنده اشتیاق تحصیلی است سبب می‌شود دانشجویان در انجام تکلیف از خود احساس علاقه و انگیزش بیشتری نشان دهند از طرف دیگر راهبرد پیش‌بینی کننده اشتیاق تحصیلی گفت‌وگوی درونی درباره عملکرد است که موجب می‌شود موانع انگیزشی افت اشتیاق تحصیلی، کاهش عملکرد تحصیلی را از بین ببرد. این موضوع بر تکلیف برای احراز تسلط بر موقعیت و حصول تبحر در انجام آن تکلیف و افزایش اشتیاق تحصیلی تاثیر دارد. یکی از راهبردهای کمتر تاثیر گذار ترتیب دادن شرایط مساعد محیطی برای آسان‌تر شدن فعالیت

منابع

- دانشجویان، دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۱ (۲): ۸۳-۹۰.
۹. کردی، علی. (۱۳۹۵). بررسی پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس عوامل انگیزشی (اهداف تسلط و ادراک و سودمندی تکلیف) اثر میانجی افق زمانی در دانش‌آموزان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
۱۰. مرادی، مرتضی. (۱۳۹۶). بررسی ارائه مدل علی تجربی از بررسی نقش واسطه‌گری درآمیزی تحصیلی در رابطه بین باورهای خودکارآمدی تحصیلی و حرمت خود تحصیلی با بهزیستی تحصیلی در نوجوانان دبیرستانی، مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۷۲(۷۲): ۶۸-۹۰.
۱۱. کریمی قرطمانی، محبوبه؛ کریمی قرطمانی، ملیحه. (۱۳۹۵). تأثیر آموزش راهبردهای یادگیری خود تنظیمی بر اشتیاق تحصیلی و تاب آوری تحصیلی دانش‌آموزان شاهد و اینثارگر مقطع متوسطه، دومین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران.
۱۲. میکائیلی، فرزانه. (۱۳۸۹). بررسی وضعیت بهزیستی روانشناختی دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه ارومیه، فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد، ۱۶(۴): ۷۲-۶۵.
۱۳. ویسکرمی، حسنعلی؛ خلیلی گشنیگانی، زهرا؛ عالی‌پور، کبری؛ علوی، زینب. (۱۳۹۸). بررسی نقش میانجی اشتیاق تحصیلی در پیش‌بینی بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس جو روانی- اجتماعی کلاس درس دانش‌آموزان، و فصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، ۷(۲): ۱۶۸-۱۴۹.
۱۴. هاشمی، تورج؛ مصطفوی، فریده؛ ماشینی عباسی، نعیمه. (۱۳۹۱). نقش جهت‌گیری هدف، خودکارآمدی خودتنظیم‌گری و شخصیت در تعلل‌ورزی، دوفصلنامه انجمن روانشناسی ایران، ۷(۱): ۸۴-۷۳.
15. -Astin, A.W. (2016). Making Sense of out of degree completion rates, *Journal of College Student Retention*, 7, (1): 5-17.
16. -Channel, Z.C. (2014). Investigating the role of motivational self-regulation and creativity in predicting students' academic enthusiasm, *International Journal of Educational Research*, 5(9): 105-115.
۱. خلیلی گشنیگانی، زهرا. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر هیجان یادگیری، اشتیاق تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه دوم دوره اول متوسطه شهر خرم‌آباد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه لرستان، دانشکده زبان و ادبیات فارسی.
۲. رزمجویی، لاله؛ بنیادی، فرزانه؛ عباسی، مسلم؛ پیرانی، ذبیح. (۱۳۹۴). نقش تعلل‌ورزی و خودتنظیمی انگیزشی در پیش‌بینی اشتیاق رفتاری دانشجویان، دوماهنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۸(۵): ۲۹۵-۳۰۰.
۳. زارعی، رضا؛ مریخ، معصومه. (۱۳۹۶). رابطه بهزیستی روانشناختی با اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم کوار، پنجمین کنگره علمی پژوهشی سراسری توسعه و ترویج علوم تربیتی و روانشناسی، جامعه‌شناسی و علوم فرهنگی اجتماعی ایران.
۴. سیف، دیبا؛ بشاش، لعیبا. (۱۳۹۰). رابطه هدف رای و راهبردهای خودتنظیمی انگیزشی درمیان دانش‌آموزان تیزهوش، فصلنامه ایرانی کودکان استثنایی، ۱۱(۳): ۲۴۳-۲۲۹.
۵. شقاقی، فرهاد؛ رضایی کارگر، فلور. (۱۳۸۹). تأثیر آموزش مهارت‌های تفکر خلاق و نقادانه بر بهزیستی روانشناختی نوجوانان، مجله تحقیقات روانشناختی، ۲(۵): ۵۵-۴۵.
۶. عباسی، مسلم؛ اعیادی، نادر؛ شفیعی، هادی؛ پیرانی، ذبیح. (۱۳۹۴). نقش بهزیستی اجتماعی و سرزندگی تحصیلی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری، دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۸(۶): ۵۴-۴۹.
۷. عظیمی، داریوش؛ قدیمی، سمیه؛ خزان، کاظم؛ درگاهی، شهریار. (۱۳۹۶). نقش سرمایه‌های روانشناختی و اشتیاق تحصیلی در سرزندگی تحصیلی و تعلل‌ورزی تصمیم‌گیری دانشجویان پرستاری، مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد، ۱۲(۳): ۱۴۷-۱۵۷.
۸. طهماسب‌زاده شیخ‌لار، داود؛ شیخی، موریس؛ عظیم‌پور، احسان. (۱۳۹۷). نقش بهزیستی اجتماعی و فرسودگی تحصیلی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی

17. -Chapman E.(2013). Alternative approaches to assessing student engagement rates, *Pract Assess Res Eval*,8(13):1-10.
18. -Fredericks ,J.A. Blumenfeld, P.C. Paris ,A.H.(2014).School engagement: Potential of the concept, state of the evidence, *Review of Educational Research*,74(1): 59–109.
19. -Grennick,A.(2017). Investigating the relationship between motivational beliefs and self-regulated learning strategies with students' academic enthusiasm, *Journal of Educational Psychology*,41(23):120-145.
- Hansford,S. (2019). The relationship between self-concept, perceived control center, motivational self-regulation with academic enthusiasm in students, *Journal of Educational Psychology*, 80(4): 260-267.
- Hyde ,J. Linn, M. (2018). Investigating the role of self-regulation, self-efficacy in predicting students' academic enthusiasm,*Educational Researcher*, 18(8): 17-27.
20. -Lareson, J.S. (2011) . The measurement of health: Concepts and indicators,New York: Green Wood Press.
21. -Moilanin,S.L.(2016). Investigating the prediction of academic enthusiasm based on students' self-regulated learning strategies, *Contemporary psychology* , 2 (2): 3-12.
- Nicholls ,P. Viachou, A. (2017). Investigating the Relationship between Motivational Self-Regulation with Academic Enthusiasm and Academic Progress in Students, *International Journal of Psychology*,4(1):10-30.
22. -Pintrich, P.R. (2010). Multiple goals, multiple pathways: The role of goal orientation in learning and achievement,*Journal of Educational Psychology*, 92(4): 544-555.
- Salanova ,M.Martinez ,I.(2016) .A Study of the Role of Social Welfare in Motivation and Academic Enthusiasm of Medical University Students, *Iranian J Med Educ*, 16(41):356-65.
23. -Severiens, S.E. Schmidt ,H.G. (2018). Investigating the relationship between psychological well-being and students' academic enthusiasm,*Hi Educ*, 58(1):59-69.
- Stevens,L. (2018). The effect of teaching self-regulatory strategies on motivational beliefs and academic enthusiasm of students, *Journal of Personality & Social Psychology*,1(2):50-70.
24. -Sung,J.C.Haynes,T.L. (2015). A study of students' academic enthusiasm based on their psychological well-being, *Social Psychology of Education*,6(7):55-75.
25. -Valle, A. Nunez Perez, J. C. (2009). Academic goals and learning quality in higher education students,*Spanish Journal of Psychology*, 12(1): 96-105.

